

ANTWOORD OP DE VRAAG VAN DE HEER ROEST OVER
SCISSURELLA VAN ST. MAARTEN

door

M.J. Faber

Een kort antwoord op de vraag van de heer Roest luidt:

Scissurella cingulata O. G. Costa, 1861

- Middellandse Zee, oostelijke Atlantische Oceaan.

Scissurella confusa (Rolán & Luque, 1994)

- westelijke Atlantische Oceaan (Caraïbisch Gebied).

Maar in feite ligt de zaak ingewikkelder.

Scissurella cingulata O. G. Costa, 1861 is oorspronkelijk beschreven van de Middellandse Zee. Burnay & Rolán (1990) beschouwen dit als een nomen dubium, omdat er geen type-materiaal bewaard is en de oorspronkelijke beschrijving onduidelijk is. Zij prefereren de naam *Sinezona crossei* (De Folin, 1869). Ik denk dat dit niet juist is, omdat er geen andere mediterrane *Scissurella*'s beschreven zijn die verward kunnen worden met *Scissurella cingulata*. Trouwens, Burnay & Rolán (1990) maken dat evenmin aannemelijk.

Abbott (1974), Talavera (1981) en De Jong & Coomans (1988) noemen deze soort ook van de andere kant van de Atlantische Oceaan. Rolán & Luque (1994) verwierpen het amfi-atlantische voorkomen en

beschreven de westelijk Atlantische soort als een nieuwe soort, *Sinezona confusa* Rolán & Luque, 1994. Dit gebeurde op basis van minuscule verschillen in de protoconch en teleoconch sculptuur. En met name op basis van een verschil in ornamentatie van de protoconch ben ik het met ze eens.

Watson (1897) beschreef *Schismope depressa* van Madeira. Deze soort lijkt zeer sterk op zowel materiaal uit de Middellandse zee, als uit West Indië (uiteraard). Nader onderzoek zou moeten uitwijzen of dit een junior synoniem is van O. G. Costa's en De Folin's soortnamen, of een ouder synoniem van *Sinezona confusa*, of wellicht een geldige soort op zich.

Het door de heer Roest genoemde verschil, namelijk dat de Caraïbische soort, in tegenstelling tot de Europese een volledige slit heeft, is niet juist; volwassen exemplaren uit West Indië hebben de slit wel degelijk gesloten.

Het genus *Sinezona* Finlay, 1927 (type species: *Scissurella brevis* Hedley, 1904) werd dan ook gebruikt door Burnay & Rolán (1990) en door Rolán & Luque (1994) in plaats van *Scissurella*, omdat *Sinezona* verondersteld wordt de soorten te omvatten met een gesloten slit. Echter, in juveniele en subadulte Scissurellidae is de slit altijd open. En het is werkelijk niet te zeggen, of de soorten waarbij in de adulte fase de slit gesloten wordt, tot een monophyletische groep behoren. Zolang dat niet is aangetoond lijkt mij een onderscheid in twee genera zinloos op basis van dit kenmerk alleen. Ik beschouw *Sinezona* voorlopig dan ook als een synoniem van *Scissurella*, hoewel *S. brevis* wellicht best op andere gronden tot een apart genus gerekend mag worden.

Herbert (1987) belicht nog wat meer taxonomisch-nomenclatorische kanten van dit vraagstuk en bereikt een vergelijkbare conclusie. Alleen, hij is nog zo beleefd om de naam *Sinezona* vooralsnog te handhaven.

Literatuur

- Abbott, R. T., 1974. American Seashells, 2nd edition. Van Nostrand, New York NY, etc., 663 pp.
- Herbert, D. G., 1986. A revision of the southern African Scissurellidae (Mollusca: Gastropoda: Prosobranchia). Ann. Natal Mus., 27: 601-632
- Burnay, L. P. & E. Rolán, 1990. The family Scissurellidae in the Cape Verde Islands (Prosobranchia: Archaeogastropoda). Arch. Moll., 120: 31-45
- Jong, K. M. de & H. E. Coomans, 1988. Marine gastropods from Curaçao, Aruba and Bonaire. Stud. fauna Cur., 69: 1-261
- Rolán, E. & A. A. Luque, 1994. Una nueva especie de *Sinezona* (Gastropoda, Scissurellidae) del Caribe. Iberus, 12: 1-5
- Talavera, F. G., 1981. Los moluscos gasteropodos anfiatlanticos. Estudio paleo y biogeográfico de las especies bentonicas litorales. Secretariado de publicaciones de la Universidad de la Laguna coleccion monografias n° 10. La Laguna, 366 pp. (Thesis)
- Watson, R. B., 1897. On the marine Mollusca of Madeira; with descriptions of thirty-five new species, and an index-list of all the known sea-dwelling species of that island. J. Linn. Soc., 24: 233-329